

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. balandžio 29 d. Nr. 21RE-
(AG-275/01-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko (pranešėjas) ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo G. S. skundą Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas G. S. (toliau – ir pareiškėjas) Komisijos prašo panaikinti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – ir atsakovė, Tarnyba) 2026 m. vasario 24 d. sprendimą Nr. (8.28Mr)ATP-C-2026-00068 (toliau – Sprendimas) ir palikti galioti ankstesnįjį 2026 m. sausio 14 d. sprendimą teikti pagalbą.

Paaiškino iš Tarnybos 2026 m. vasario 24 d. gavęs Sprendimą, kuriuo nuspręsta nutraukti antrinės teisinės pagalbos teikimą, kuri buvo paskirta 2026 m. sausio 14 d. sprendimu. Pareiškėjo manymu, tai padaryta be pakankamo pagrindo. Tarnyba, persvarsčiusi prašymą ir remdamasi advokatės pateikta išvada ir kita informacija, nutraukė teisinės pagalbos teikimą, grįsdama tuo, kad neva ginčas yra neperspektyvus.

Pareiškėjas 2026 m. sausio 5 d. per sistemą TEISIS pateikė prašymą paskirti advokatą, kad būtų galima pateikti kasacinį skundą Lietuvos Aukščiausiam Teismui (toliau - LAT) dėl Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-1687-390/2025, kuriuo atmestas apeliacinis skundas dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimo. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 347 straipsnio 3 dalį kasacinį skundą surašo advokatas. 2026 m. sausio 14 d. sprendimu Tarnyba paskyrė advokatę L. Z. (toliau – Advokatę) padėti surašyti kasacinį skundą, o taip pat apmokant su tuo susijusias išlaidas. Pareiškėjas elektroniniu paštu informavo Advokatę apie Tarnybos sprendimą, pridėjo prie laiško, o taip pat ir Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimą, Kauno apygardos teismo nutartį ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus (toliau – Kontrolierius) sprendimą. 2026 m. sausio 16 d. Advokatė elektroniniu laišku informavo, kad susipažins su byla ir teismų dokumentais, įvertins kasacijos pagrindų buvimą ir praneš apie tai; 2026 m. sausio 18 d. elektroniniu laišku nurodė, kad susipažino su byla ir pasiūlė susisiekti. Pareiškėjas 2026 m. sausio 30 d. skambino nurodytais kontaktais sužinoti Advokatės nuomonę dėl pagrindų kasacijai buvimo. Per trumpą pokalbį pavyko šiek tiek išsiaiškinti Advokatės požiūrį į bylą ir kasacijos galimybes. Advokatė kategoriškai nurodė, kad nemato visiškai jokių pagrindų kasaciniam skundui paduoti ir tai tikrai ne dėl to, kad bodėtusi surašyti skundą. Esminiai klausimai buvo aptarti, nepaisant to, kad dėl kai kurių ir kilo šiek tiek nesupratimo ar nesutarimo. Apie tai 2026 m. vasario 2 d. pareiškėjas informavo Tarnybą ir paprašė paskirti kitą teisininką, kuris papildomai įvertintų galimybę paduoti kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo nutarties. Tačiau Tarnyba tik iš naujo išnagrinėjo pareiškėjo prašymą ir naujuoju sprendimu antrinę teisinę pagalbą nutraukė.

CPK 350 straipsnyje numatyta, kad atrankos kolegija rašytinio proceso tvarka sprendžia kasacinio skundo priėmimo klausimą. Be CPK 350 straipsnyje 2 dalyje numatytų reikalavimų, CPK

346 straipsnyje nustatyta, kad turi egzistuoti tam tikri pagrindai skundai priimti, jie detalizuojami būtent CPK 346 straipsnyje. Tai reiškia, kad be jų egzistavimo skundas bus nepriimtas nagrinėti teisme. Advokatė nenustatė tokių pagrindų egzistavimo ir tokia išvada pasirėmusi Tarnyba vertino, kad todėl ginčas yra neperspektyvus. Tarnyba rėmėsi Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – Įstatymas) 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, taip pat 23 straipsnio 3 dalimi. Pareiškėjas mano, kad nėra tikslinga nutraukti teisinės pagalbos teikimą šiais pagrindais, nes, kaip jau minėta, tai yra kasacinis skundas, kuris paduodamas dėl Kauno apygardos teismo nutarties, o ne visiškai naujas ginčas, kuris turėtų būti vertinamas dėl jo nagrinėjimo teisme perspektyvos apskritai (pvz., kreipiantis į pirmosios instancijos teismą). Kadangi LAT pats atlieka paduodamų kasacinių skundų atranką, nėra poreikio Tarnybai papildomai atlikti ginčo perspektyvumo vertinimą. Šiuo atveju teismas pats išsprendžia skundo priimtinumą klausimą. Be to, Tarnyba jau buvo išsprendusi klausimą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ir priėmusi sprendimą ją teikti, taigi ir įvertinusi kasacinio skundo perspektyvumo klausimą taip pat. Todėl nebuvo pakankamo pagrindo remiantis vien advokato išvada ir Tarnybai pačiai vėl iš naujo įvertinus prašymą, svarstyti tą klausimą iš naujo. Gali atrodyti, kad tas pakartotinis vertinimas buvo atliktas tik tam, kad prašymas būtų atmestas ir tam pasiremta Advokatės pateikta išvada ir papildoma informacija. Sprendime ir Advokatės išvadoje išdėstyti motyvai nėra pakankami atmesti prašymą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo.

Dėl nepagrįsto praturėjimo instituto taikymo byloje ginčo net nebuvo apeliacinės instancijos teisme, todėl pareiškėjas atmeta Tarnybos ir Advokatės argumentus dėl to. Be to, pati Advokatė išvadoje nurodė, kad santykiai pagrįstai buvo kvalifikuoti kaip sutartiniai. Pats Kauno apygardos teismas nurodė, kad LAT praktikoje pažymėta, kad teisinis santykių kvalifikavimas atliekamas teismo ir tai nepriklauso nuo to, ar šalys jį nurodo (ar nurodo teisingai). Nepagrįsto praturėjimo institutas gali būti taikomas ir esant sutarčioms, todėl šį klausimą kelti kasaciniame skunde nėra reikšminga.

Vilniaus miesto apylinkės teismas, priimdamas sprendimą byloje, visiškai nevertino į bylą pateikto Kontrolieriaus sprendimo, kuris ir buvo pagrindas ieškiniui paduoti. Prašyme, kurį pareiškėjas pateikė Kontrolieriui, jis prašė įpareigoti Mykolo Romerio universitetą gražinti dalį pinigų, kurie buvo sumokėti už klausytojo sutartį. Kadangi Kontrolierius sprendime pats nurodė, kad tai viršija jo kompetenciją, pareiškėjas teikė ieškinį teismui, kurį grindė būtent tuo sprendimu ir jame nurodytomis aplinkybėmis. Vilniaus miesto apylinkės teismas, pasisakydamas dėl šių argumentų, teigė, kad „ieškovas nurodė tik abstraktaus-deklaratyvaus pobūdžio teiginius (grindžiamus vien tik prielaidomis bei subjektyviais samprotavimais) apie atsakovės nesudarytą galimybę perlaikyti studijų dalykus“. Teismas argumentus vertino kaip nepagrįstus-neįrodytus ir juos atmetė. Kauno apygardos teismas nutartyje pažymėjo, kad „ieškovas byloje įrodinėjo atsakovo neteisėtus veiksmus, kurie sukėlė jam žalą, savo teiginiais“ ir Kontrolieriaus sprendimu. Pažymėjo, kad „įvertinęs pateiktą įrodymą, sutinka su atsakovo atsiliepimo į apeliacinį skundą argumentais, kad sprendimu nustatyti akademinės etikos ir/ar procedūrų pažeidimai, sprendimas yra tik informacinio pobūdžio, nėra privalomas nei pareiškėjams, nei mokslo ir studijų institucijai ir nesietinas su tiesioginėmis teisinėmis pasekmėmis ir teisine atsakomybe“. Kontrolieriaus sprendime pažeidimai buvo nustatyti ir konstatuoti, jų pažeidėjas neskundė. Sprendime Kontrolierius nurodo, kad „atsižvelgiant į tai, kad Tvarkos 105 punkte reglamentuojamas perkėlimas į Universiteto klausytojus bet ne išbraukimas iš studentų sąrašų, darytina išvada, kad 2014 m. įsakyme nurodytas Tvarkos 105 punktas nėra tinkamas išbraukimo iš studentų sąrašų atveju teisinis pagrindas. Atsižvelgiant į tvarkos 130 punktą, kuriame įtvirtinti studijų nutraukimo ir studentų išbraukimo iš studentų sąrašų pagrindai, ir vadovaujantis Tvarkos 132 punktu, konstatuotina, kad Mykolo Romerio universiteto rektorius, nenurodydamas išbraukimo iš studentų sąrašų priežasties, pažeidė Tvarkos 132 punktą.“ Nors dokumentas informacinis ir neprivalomas, nėra vykdomasis dokumentas ir pan., tačiau kaip įrodymas gali būti vertinamas byloje, nes įrodymai neturi būti privalomi šalims, kad jais būtų galima remtis. Kontrolieriaus sprendimas yra rašytinis įrodymas, gali ir turi būti vertinamas kaip įrodymas. Nei Tarnyba, nei Advokatė detalčiau nepasisakė šiuo klausimu, taip pat nepateikė teismų praktikos, kuri rodytų priešingai.

Kauno apygardos teismas nurodė, kad CPK 197 straipsnio 2 dalies nuostatos skirtos pasitikėjimui Lietuvos Respublikos institucijų, Lietuvos valstybės įgaliotų asmenų išduotais dokumentais užtikrinti. Nurodė LAT įvardytas sąlygas tam ir pažymėjo, kad dokumentas nėra pakankamai informatyvus bylos

dalyko požiūriu. Teismas nedetalizuoja, kodėl, jo manymu, dokumentas nėra pakankamai informatyvus, kas tai sąlygoja.

Tarnyba su pareiškėjo skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad Tarnybos 2026 m. sausio 14 d. sprendimu Nr. (8.28Mr)ATP-C-2026-00068 pareiškėjui nuspręsta teikti antrinę teisinę pagalbą civilinėje byloje dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. e2-10291-905/2025 ir dėl Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-1687-390/2025 peržiūrėjimo kasacine tvarka, termino skundai paduoti atnaujinimo, parengti procesinius dokumentus, atstovauti kasacinės instancijos teisme, valstybei garantuojant ir apmokant 100 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų. Antrinę teisinę pagalbą teikti buvo paskirta Advokatė. Tarnyba 2026 m. vasario 2 d. gavo pareiškėjo prašymą dėl Advokatės pakeitimo kitu advokatu. Tarnyba 2026 m. vasario 5 d. raštu kreipėsi į Advokatę, prašydama pateikti informaciją apie antrinės teisinės pagalbos teikimo eigą pagal Tarnybos 2026 m. sausio 14 d. sprendimą ir paaiškinti pareiškėjo pranešime nurodytas aplinkybes. Tarnyba, įvertinusi antrinę teisinę pagalbą pareiškėjui teikusios Advokatės 2026 m. vasario 12 d. išvadoje nurodytas aplinkybes, vadovaudamasi Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Sprendimu nutraukė pareiškėjui 2026 m. sausio 14 d. sprendimu skirtos antrinės teisinės pagalbos teikimą.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad kasacinio skundo atveju ginčo perspektyvumo vertinimas nėra reikalingas, nes kasacinio skundo priėmimo klausimą sprendžia pats LAT. Taip pat, pareiškėjo teigimu, Tarnyba neturėjo teisės pakartotinai vertinti bylos perspektyvumo po pirminio sprendimo skirti antrinę teisinę pagalbą.

Tarnyba nesutinka su šiais pareiškėjo skundo argumentais ir pažymi, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje dėl valstybės garantuojamos antrinės teisinės pagalbos ne kartą išaiškinta, kad teisė gauti antrinę teisinę pagalbą nėra absoliuti, prigimtinė ir neribojama. Ją suteikia pati valstybė, savo iniciatyva ir savo nuožiūra, ir tik tokia apimtimi, kokia ji yra pajėgi šią teisę garantuoti. Įstatyme numatyti ne tik antrinės teisinės pagalbos neteikimo, bet ir jos nutraukimo pagrindai, paaiškęs tam tikroms aplinkybėms. Vienas iš tokių yra Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte numatytas pagrindas (antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas, jeigu atstovavimas byloje yra neperspektyvus) ir Tarnyba yra įpareigota spręsti dėl antrinės teisinės pagalbos nutraukimo. Atstovavimo byloje perspektyvumas negali būti tapatinamas su asmens pažeistos ar tariamos teisės absoliučiu apgynimu byloje, jis turi būti siejamas su prielaidų kreiptis į teismą pakankamumo kriterijumi.

Tarnyba, gavusi asmens prašymą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo, atlieka tik pirminį pareiškėjo reikalavimo pagrįstumo, bylos perspektyvumo vertinimą. Dažnu atveju tik antrinę teisinę pagalbą teikti paskirtas advokatas, išsamiai susipažinęs su pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis, faktais, įrodymais dėl reikalavimo, teismų procesiniais sprendimais ir pan., gali tinkamai įvertinti pareiškėjo keliamo reikalavimo teisinės perspektyvas. Todėl praktikoje pasitaiko situacijų, kai Tarnyba priima sprendimą teikti antrinę teisinę pagalbą, tačiau jos teikimo metu išaiškėja aplinkybės, kurios sudaro pagrindą nutraukti antrinę teisinę pagalbą. Tarnyba, išnagrinėjusi pakartotinai pareiškėjo prašymą, prie jo pridėtus dokumentus, Advokatės pateiktą išvadą nustatė, kad pareiškėjas su ieškiniu kreipėsi į teismą prašydamas priteisti iš VšĮ Mykolo Romerio universiteto 375,75 Eur sumokėtą studijų įmoką. Pareiškėjas teismui nurodė, kad atsakovas turi grąžinti įmoką už studijas pagal klausytojo sutartį, nes dėl atsakovo veiksmų (neveikimo) ieškovas negalėjo įgyvendinti šios sutarties studijų dalykų perlaikymo plano. Pareiškėjas prašė teismo ieškinį tenkinti vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.242 straipsnio 1 dalies nuostatos, kuri apibrėžia nepagrįsto praturtėjimo institutą, pagrindu.

Vilniaus miesto apylinkės teismas 2025 m. balandžio 7 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-10291-905/2025 atmetė pareiškėjo ieškinį, kadangi nebuvo įrodyta atsakovo neteisėtų veiksmų, kaip vienos iš sutartinės civilinės atsakomybės sąlygų. Pareiškėjas, nesutikdamas su teismo sprendimu pateikė skundą Kauno apygardos teismui, kuris 2025 m. spalio 30 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-1687-390/2025 paliko galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo sprendimą.

Pareiškėjo skundo argumentas, kad teismas nevertino Kontrolieriaus sprendimo, Tarnybos nuomone, yra nepagrįstas. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs pateiktą įrodymą, pasisakė, kad

sprendimu nustatyti akademinės etikos ir/ar procedūrų pažeidimai, sprendimas yra tik informacinio pobūdžio, nėra privalomas nei pareiškėjams, nei mokslo ir studijų institucijai ir nesietinas su tiesioginėmis teisinėmis pasekmėmis ir teisine atsakomybe, tai pažymėjo ir LVAT 2017 m. sausio 18 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. AS-75-756/2017, kurioje pareiškėjas skundė Kontrolieriaus tarnybos 2016 m. spalio 3 d. sprendimą. Kauno apygardos teismas 2025 m. spalio 30 d. nutartimi pasisakė dėl Kontrolieriaus tarnybos 2016 m. spalio 3 d. sprendimo kaip oficialaus rašytinio įrodymo, kurį vertino kaip paprastą rašytinį įrodymą. Taigi, minėtas dokumentas buvo vertintas, tačiau pripažintas nepakankamu atsakovo neteisėtiems veiksams ir civilinės atsakomybės sąlygoms nustatyti. Vien aplinkybė, kad teismas nepadarė pareiškėjui palankių išvadų, savaime nereiškia, kad įrodymas nebuvo vertintas.

Vien pareiškėjui nepalankių teismų sprendimų priėmimas savaime nesudaro pagrindo kreiptis į LAT. Pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių duomenų, kurie paneigtų Advokatės nustatytas aplinkybes, todėl Tarnyba neturi pagrindo abejoti Advokatės pateikta išvada. Remiantis nustatytais reikšmingais faktiniais duomenimis, galiojančiu teisiniu reglamentavimu bei, kad nebuvo padaryti materialinių ar procesinių teisės normų pažeidimai, turintys esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat jog nebuvo nukrypta nuo LAT suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, tolesnis pareiškėjo atstovavimas civilinėje byloje dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimo ir dėl Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka, termino skundui paduoti atnaujinimo, laikytinas neperspektyviu, todėl antrinės teisinės pagalbos teikimas pareiškėjui buvo nutrauktas. Tarnyba laikosi nuomonės, kad teisėtai ir pagrįstai nutraukė pareiškėjui Tarnybos 2026 m. sausio 14 d. sprendimu skirtos antrinės teisinės pagalbos teikimą, todėl nėra pagrindo naikinti Tarnybos Sprendimą.

Skundas atmestinas

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2026 m. sausio 5 d. prašymu suteikti antrinę teisinę pagalbą kreipėsi į Tarnybą, nurodydamas, kad reikalinga advokato pagalba surašant kasacinį skundą LAT, atleidžiant nuo žyminio mokesčio.

Tarnybos 2026 m. sausio 14 d. sprendimu Nr. (8.28Mr)ATP-C-2026-00068 pareiškėjui nuspręsta teikti antrinę teisinę pagalbą civilinėje byloje dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. e2-10291-905/2025 ir dėl Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-1687-390/2025 peržiūrėjimo kasacine tvarka, termino skundui paduoti atnaujinimo, parengti procesinius dokumentus, atstovauti kasacinės instancijos teisme, valstybei garantuojant ir apmokant 100 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų. Antrinę teisinę pagalbą teikti buvo paskirta Advokatė.

Pareiškėjas 2026 m. vasario 2 d. elektroniniu laišku Tarnybą informavo, kad Tarnybos paskirta Advokatė nurodė, jog nėra (nemato) pagrindo paduoti kasacinį skundą byloje Nr. e2A-1687-390/2025. Pareiškėjas klausė, ar įmanoma perduoti šią bylą kitam advokatui, kad papildomai įvertintų galimybę surašyti kasacinį skundą minėtoje byloje.

Tarnyba 2026 m. vasario 5 d. raštu Nr. (8.28Mr)ATP-C-2026-00068 kreipėsi į Advokatę (kopija pareiškėjui), prašydama pateikti informaciją apie antrinės teisinės pagalbos teikimo eigą pagal Tarnybos 2026 m. sausio 14 d. sprendimą ir paaiškinti pareiškėjo 2026 m. vasario 2 d. pranešime nurodytas aplinkybes.

Advokatė 2026 m. vasario 12 d. Tarnybai pateikė išvadą dėl teisinės pagalbos teikimo pareiškėjui. Paaiškino, kad, jos nuomone, pareiškėjo atveju nebuvo padaryti materialinių ar procesinių teisės normų pažeidimai, turintys esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, nebuvo nukrypta nuo LAT suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; LAT praktika ginčijamu teisės klausimu nėra nevienoda. Atsižvelgus į išdėstytas aplinkybes, pareiškėjo atveju nėra nei vieno iš kasacijos pagrindų, nurodytų CPK 346 straipsnio 2 dalyje, todėl antrinės teisinės pagalbos teikimas pareiškėjui yra neperspektyvus ir antrinės teisinės pagalbos teikimas turėtų būti nutrauktas. Jei Tarnybos, manymu, kasacijos pagrindai egzistuoja, Advokatė nurodė neprieštaraujanti, kad būtų pakeista kitu advokatu.

Tarnyba Sprendime nurodė, kad, vadovaudamasi Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu ir 3 dalimi, nusprendė nutraukti pareiškėjui Tarnybos 2026 m. sausio 4 d. (*Komisijos pastaba: padaryta korektūros klaida ir vietoje 4 d. turėtų būti 14 d.*) sprendimu skirtos antrinės teisinės pagalbos teikimą. Sprendime nurodyti antrinės teisinės pagalbos atsisakymo teikti pagrindai ir motyvai: 1) Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytas pagrindas nutraukti antrinės teisinės pagalbos teikimą, kai atstovavimas byloje yra neperspektyvus; sprendimą nutraukti antrinės teisinės pagalbos teikimą priima Tarnyba (Įstatymo 23 straipsnio 3 dalis); 2) antrinės teisinės pagalbos teikimas, remiantis Įstatymo 23 str. 1 dalies 8 punktu, gali būti nutrauktas, kai iš visų tam konkrečiam atvejui reikšmingų faktinių duomenų yra pakankamai akivaizdu, jog pradėtas ginčas šaliai, kuriai teikiama antrinė teisinė pagalba, neturi teisinės perspektyvos (nebus pasiektas siekiamas rezultatas) (LVAT 2010 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-756-1390/2010); 3) Tarnyba, išnagrinėjusi pakartotinai pareiškėjo prašymą, prie jo pridėtus dokumentus, Advokatės išvadą, nustatė, kad pareiškėjas su ieškiniu kreipėsi į teismą prašydamas priteisti iš VšĮ Mykolo Romerio universiteto 375,75 Eur sumokėtą studijų įmoką. Pareiškėjas teismui nurodė, kad atsakovas turi grąžinti įmoką už studijas pagal klausytojo sutartį, nes dėl atsakovo veiksmų (neveikimo) ieškovas negalėjo įgyvendinti šios sutarties studijų dalykų perlaikymo plano. Pareiškėjas prašė teismo ieškinį tenkinti vadovaujantis CK 6.242 straipsnio 1 dalies nuostatos, kuri apibrėžia nepagrįsto praturtėjimo institutą, pagrindu. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2025 m. kovo 13 d. nutartimi civilinėje byloje nusprendė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, nes šalys nepareiškė prašymo nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka; 4) Vilniaus miesto apylinkės teismas 2025 m. balandžio 7 d. sprendimu civilinėje byloje atmetė pareiškėjo ieškinį, kadangi nebuvo įrodyta atsakovo neteisėtų veiksmų, kaip vienos iš sutartinės civilinės atsakomybės sąlygų; 5) pareiškėjas pateikė skundą Kauno apygardos teismui, kuris 2025 m. spalio 30 nutartimi paliko galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. Kauno apygardos teismas nutartyje pasisakė, kad pareiškėjas byloje įrodinėjo atsakovo neteisėtus veiksmus, kurie sukėlė jam žalą, savo teiginiais ir Kontrolieriaus tarnybos 2016 m. spalio 3 d. sprendimu Nr. SP-19, kuriuo išnagrinėtas pareiškėjo skundas dėl atsakovo veiksmų ir neveikimo. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs pateiktą įrodymą, pasisakė, kad sprendimu nustatyti akademinės etikos ir/ar procedūrų pažeidimai, sprendimas yra tik informacinio pobūdžio, nėra privalomas, tai pažymėjo ir LVAT 2017 m. sausio 18 d. nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. AS-75-756/2017, kurioje pareiškėjas skundė Kontrolieriaus tarnybos 2016 m. spalio 3 d. sprendimą; 6) Kauno apygardos teismas 2025 m. spalio 30 d. nutartimi dėl Kontrolieriaus tarnybos 2016 m. spalio 3 d. sprendimo kaip oficialaus rašytinio įrodymo pasisakė ir vertino kaip paprastą rašytinį įrodymą; 7) pareiškėjas prašė teismo ieškinį tenkinti vadovaujantis CK 6.242 straipsnio 1 dalies nuostatos pagrindu; nepagrįsto praturtėjimo institutui taikyti būtina nustatyti visų LAT 2024 m. kovo 28 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-90-684/2024 išvardytų sąlygų buvimą; 8) nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo be pagrindo subsidiarumas reiškia, kad šis institutas taikomas tik tada, kai civilinių teisių negalima apginti kitais – sutarčių, deliktų ar daiktinės teisės – gynybos būdais arba jos apginamos nevisiškai (LAT 2021 m. gruodžio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-316-421/2021, 34 p. ir jame nurodyta teismų praktika); jeigu šalis sieja sutartiniai santykiai, pažeistas teisės reikia ginti remiantis sutarčių teisės normomis; 9) vadovaujantis Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutartimi, pareiškėjas apeliaciniu skundu neginčijo netinkamo materialinių teisės normų taikymo; 10) LAT yra pažymėjęs, kad kasacija yra išimtinė, ekstraordinari teismo sprendimų teisėtumo kontrolės forma, o pagrindinė kasacijos funkcija – užtikrinti vienodą teisės aiškinimą ir taikymą visoje valstybėje; kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis); 11) kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas); CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui; 12) remiantis nustatytais duomenimis, galiojančiu teisiniu reglamentavimu bei, kad nebuvo padaryti materialinių ar procesinių teisės normų pažeidimai, turintys esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat

jog nebuvo nukrypta nuo LAT suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, tolimesnis pareiškėjo atstovavimas civilinėje byloje dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimo ir dėl Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka, termino skundai paduoti atnaujinimo, laikytinas neperspektyviu, todėl antrinės teisinės pagalbos teikimas pareiškėjui yra nutrauktinas.

Nagrinėjamoje administracinėje byloje ginčas kilo dėl Tarnybos Sprendimo, kuriuo Tarnyba nusprendė nutraukti pareiškėjui 2026 m. sausio 14 d. sprendimu Nr. (8.28Mr)ATP-C-2026-00068 skirtos antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą asmenims, kad šie galėtų tinkamai ginti pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus reglamentuoja Įstatymas (1 straipsnio 1 dalis). Įstatymo 11 ir 12 straipsniai apibrėžia, kokie asmenys ir kokiomis sąlygomis gali gauti antrinę teisinę pagalbą. Tačiau, kaip savo jurisprudencijoje ne kartą pažymėjo LVAT, teisė gauti antrinę teisinę pagalbą nėra absoliuti, prigimtinė ir neribojama. Ją suteikia pati valstybė, savo iniciatyva ir savo nuožiūra, ir tik tokia apimtimi, kokia ji yra pajėgi šią teisę garantuoti. Antrinės teisinės pagalbos instituto paskirtis – suteikti kokybišką, efektyvią ir ekonomiškai pagrįstą teisinę pagalbą, ginant teisėtus interesus tų asmenų, kuriems tokia pagalba būtiniausia (žr., pvz., LVAT 2010 m. gruodžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-1390/2010; 2011 m. kovo 31 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A822-1082/2011; 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4709-415/2019; kt.). Administracinių teismų praktikoje pažymima, kad net ir esant formalioms sąlygoms, kai asmeniui antrinė teisinė pagalba turėtų būti teikiama, Įstatymas numato tam tikrus apribojimus. Tokiais ribojimais laikytini ir Įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje numatyti atvejai, kuriais antrinė teisinė pagalba nėra teikiama (žr., pvz., LVAT 2010 m. gruodžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-1390/2010; 2011 m. kovo 31 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A822-1082/2011 ir kt.).

Šiame kontekste pažymėtina, kad, vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 7 dalimi, antrinė teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjo reikalavimai yra akivaizdžiai nepagrįsti (1 punktas), taip pat jeigu atstovavimas byloje yra neperspektyvus (2 punktas). Remiantis Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas, jeigu atstovavimas byloje yra neperspektyvus. Pagal Įstatymo 23 straipsnio 2 dalį, antrinę teisinę pagalbą teikiantis advokatas privalo nedelsdamas pranešti Tarnybai apie paaiškęsias šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 8, 9 ir 12 punktuose nurodytas aplinkybes, kurios yra pagrindas spręsti dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo nutraukimo; sprendimą nutraukti antrinės teisinės pagalbos teikimą priima Tarnyba (23 straipsnio 3 dalis).

Remiantis administracinių teismų praktika, Tarnyba jai suteiktos kompetencijos ribose administruodama antrinės teisinės pagalbos teikimą, sprendimą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo (atsisakymo teikti, nutraukimo) turi priimti kiekvienu konkrečiu atveju ištyrusi ir įvertinusi tam konkrečiam atvejui reikšmingų aplinkybių visumą (žr., pvz., LVAT 2010 m. rugsėjo 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-1162/2010; 2011 m. vasario 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-1268/2010; 2022 m. kovo 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1477-556/2022). Atlikti tokį vertinimą yra ne tik Tarnybos teisė, bet ir įstatymu nustatyta pareiga, įgyvendinant Įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus Įstatymo tikslus ir realizuojant teisinės pagalbos teikimo principus, kad būtų išvengta nepagrįstų teisminių ginčų, kurie kelia abejones dėl asmens prašyme nurodyto ginčo atstovavimo būtinumo bei teisių bei interesų pažeidimo realumo, kurių teismo sprendimu ginti nėra perspektyvu; šį vertinimą Tarnyba atlieka ne tik jau teikdama antrinę teisinę pagalbą, bet privalo preliminariai įvertinti galimo reikalavimo pagrįstumą bei atstovavimo perspektyvumą ir prieš priimdama sprendimą teikti teisinę pagalbą; kiekvienu atveju vertinant ginčo pagrįstumą bei jo perspektyvumą būtina vertinti, ar skundžiamas sprendimas įtakos asmens teisės ar interesus bei sukels asmeniui realias teises pasekmes (žr., pvz., LVAT 2019 m. birželio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-4371-552/2019; 2022 m. kovo 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1477-556/2022). Atstovavimo byloje perspektyvumas negali būti tapatinamas su asmens pažeistos ar tariamos teisės absoliučiu apgynimu byloje, jis turi būti siejamas su prielaidų kreiptis į teismą pakankamumo kriterijumi (žr., pvz., LVAT 2012 m. balandžio 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1681/2012; 2019 m. sausio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3094-502/2019; kt.).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas kreipėsi į Tarnybą dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. e2-10291-905/2025 ir Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-1687-390/2025 peržiūrėjimo kasacine tvarka, termino skundui paduoti atnaujinimo, parengti procesinius dokumentus, atstovauti kasacinės instancijos teisme.

CPK 346 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kasacija galima tik tuo atveju, kai yra šiame straipsnyje išvardyti pagrindai. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui (1 punktas); jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo LAT suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos (2 punktas); jeigu LAT praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda (3 punktas).

Bylos duomenys patvirtina, jog Tarnybos 2026 m. sausio 14 d. sprendimu paskirta Advokatė 2026 m. vasario 12 d. išvadoje nurodė, kad pareiškėjo atveju nėra nė vieno CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyto kasacijos pagrindo, nes pareiškėjo atveju, nebuvo padaryti materialinių ar procesinių teisės normų pažeidimai, turintys esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, nebuvo nukrypta nuo LAT suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; LAT praktika ginčijamu teisės klausimu nėra nevienoda. Pareiškėjo įsitikinimu, minėtos advokatės išvada nepagrįsta, Tarnyba negalėjo ja vadovautis, kadangi LAT pats atlieka paduodamų kasacinių skundų atranką, pats išsprendžia skundo priimtinumą klausimą, todėl nėra poreikio Tarnybai papildomai atlikti ginčo perspektyvumo vertinimą.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Vilniaus miesto apylinkės teismas 2025 m. balandžio 7 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-10291-905/2025 išnagrinėjo ieškovo (pareiškėjo) ieškinį atsakovei VšĮ Mykolo Romerio universitetui dėl įmokos priteisimo ir ieškinį atmetė, nurodydamas, kad ieškovas neįrodė atsakovo neteisėtų veiksmų, kaip vienos iš sutartinės civilinės atsakomybės sąlygų. Kauno apygardos teismas, nagrinėdamas pareiškėjo apeliacinį skundą, peržiūrėjo pirmosios instancijos sprendimą ir 2025 m. spalio 30 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e2A-1687-390/2025 nurodė, kad pirmosios instancijos teismas priėmė teisėtą bei pagrįstą sprendimą, kurį panaikinti ar keisti apeliaciniame skunde nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo, todėl ieškovo apeliacinis skundas atmetamas, o Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimas paliekamas iš esmės nepakeistas.

Iš skundžiamojo Sprendimo matyti, kad Tarnyba, remdamasi Advokatės pateikta išvada, detaliosi išanalizavo pareiškėjo norimus skusti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimą ir Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutartį, vadovaudamasi LAT praktika, nurodė, kad kasacija yra išimtinė, ekstraordinari teismo sprendimų teisėtumo kontrolės forma, o pagrindinė kasacijos funkcija – užtikrinti vienodą teisės aiškinimą ir taikymą visoje valstybėje; kad kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą, bet būtina pagrįsti jo buvimą išsamiais teisiniais argumentais. Vadovaudamasi CPK 346 straipsnio 2 dalies nuostata, paaiškino, kad kasacija leidžiama ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Komisijos vertinimu, Tarnyba, tinkamai įvertinusi pareiškėjui teikti antrinę teisinę pagalbą paskirtos Advokatės 2026 m. vasario 12 d. pateiktą išvadą, kitas pareiškėjo prašymui aktualias aplinkybes, t. y. ištyrusi ir įvertinusi pareiškėjo prašymo suteikti antrinę teisinę pagalbą kontekste reikšmingų aplinkybių visumą, pagrįstai konstatavo, kad tolesnis pareiškėjo atstovavimas, siekiant Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. balandžio 7 d. sprendimą ir Kauno apygardos teismo 2025 m. spalio 30 d. nutartį peržiūrėti kasacine tvarka yra neperspektyvus, todėl Sprendimu, vadovaudamasi Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu ir 3 dalimi 2026 m. sausio 14 d. sprendimu suteiktą antrinę teisinę pagalbą nutraukė. Šioje administracinėje byloje nenustatyta aplinkybių, kurios sudarytų prielaidas teigti, kad ginčijamas Sprendimas neatitinka jam keliamų reikalavimų, yra nepagrįstas ar neišsamus. Sprendimas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintus individualiam administraciniam aktui keliamus motyvuotumo ir pagrįstumo reikalavimus, todėl Sprendimo naikinti nėra teisinio pagrindo. Pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo G. S. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas